

створено правовий механізм, в основу якого закладено міжнародні стандарти та багаторічний досвід боротьби з корупцією в Україні [6, с. 277].

Отже, потрібно нагромаджувати досвід, сили, пропозиції та удосконалити антикорупційне законодавство, привівши його у ступінь правового становища Конституції. При подальшому розвитку та удосконаленню антикорупційного законодавства України необхідно врахувати і зарубіжний досвід.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
2. Запобігання та протидія корупції. навч. посіб. за ред. А. М. Михненка. 4-те вид., переробл. й доповн. К. : ДННУ «Акад. фін. управ ління». 2013. 666 с.
3. Половинкіна Р.Ю. Етапізація та періодизація антикорупційного законодавства в Україні. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2019. № 3. С. 23-25. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/3_2019/6.pdf
4. Гаман П.І. Антикорупційна державна політика: проблеми та перспективи розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 10. URL: file:///C:/Users/Win7/Downloads/Duur_2018_10_3.pdf
5. Чишко К.О. Історичні передумови формування антикорупційного законодавства України. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2019. № 2 (64). С. 75-78. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/2_2019/15.pdf
6. Задирака Н.Ю., Берднікова К.В. Шляхи становлення антикорупційного законодавства в Україні. Форум права. 2012. № 2. С. 274-277. URL: file:///C:/Users/Win7/Downloads/FP_index.htm_2012_2_41.pdf

Лаврів І.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри конституційного, адміністративного та
фінансового права ЗУНУ
Шевчук О.Р.*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Корупція в органах Національної поліції становить проблему, на вирішення якої спрямовані дії широкого кола органів, структурних підрозділів, посадових осіб Національної поліції. Цілі, завдання та основні напрями їхньої діяльності визначені у Законі України «Про

запобігання корупції». З метою викорінення причин і умов, що породжують корупцію в суспільстві, застосовуються усі можливі засоби, - не тільки адміністративно-правові, а й кримінально-правові, кримінально-процесуальні та цивільно-правові.

Правова держава потребує реалізації ефективних правових механізмів, здатних охороняти її від зловживань і криміналізації публічної влади, легітимність якої багато в чому ґрунтується на довірі суспільства. Законодавець, створюючи такі правові механізми, має право висувати підвищені вимоги до репутації осіб, які займають державні посади, для того, щоб у громадян не з'являлися сумніви стосовно моральних якостей, законності та безкорисливості дій таких осіб як носіїв публічної влади [1, с. 41].

Наявність юридичних засобів, що нейтралізують негативні чинники та підсилюють позитивні, свідчить про ефективність правових норм. Відсутність таких засобів призводить до спотворення результатів дії норм права.

Адміністративно-правові засоби запобігання корупції в органах Національної поліції представляють систему правових заходів, яка охоплює антикорупційні стандарти (сукупність матеріальних норм адміністративного права, що встановлюють заборони, обмеження, вимоги до службового поведіння, позитивні зобов'язання), заходи відповідальності за порушення вимог антикорупційних стандартів, стимули та заохочення, адміністративні процедури, що забезпечують реалізацію матеріальних засобів, дисциплінарне адміністративно-юрисдикційне провадження. Адміністративно-правові засоби запобігання корупції посідають у механізмі адміністративно-правового регулювання особливе місце, впливаючи на суспільні відносини, врегульовані правовими нормами, що виникають у зв'язку з проходженням державної служби особливого характеру в органах Національної поліції, в зв'язку з виконанням поліцейськими посадових і службових обов'язків. Антикорупційні стандарти представляють правове забезпечення адміністративно-правового режиму запобігання корупції [7, с. 126].

Правові засоби запобігання корупції поділяються на правові стимули й антикорупційні обмеження та потребують забезпечення у вигляді системи підготовки правотворчих рішень.

Більшість фахівців визнають, що саме заборони як правові засоби забезпечення високої організованості суспільних відносин, охорони прав і законних інтересів найбільш широко використовуються. Юридичними засобами забезпечення та проведення заборон в життя є вираження їх у нормах, що охоплюють гарантії дії, юридичну відповідальність та особливу форму реалізації – дотримання.

Заборони в законодавстві є найбільш поширеними й універсальними засобами впливу на різноманітні відносини, зокрема у сфері запобігання корупції. Закони України «Про запобігання корупції» [4] та «Про Національну поліцію» [5] передбачають значну кількість заборон і

обмежень, спрямованих на протидію корупції в системі державної служби загалом та в системі органів Національної поліції. Зокрема, забороняється перебувати на службі в органах Національної поліції за наявності судимості, зокрема знятої або погашеної, в разі відмови від проходження процедури допуску до відомостей, що становлять державну таємницю, наявності близьких родичів, що проходять службу в органах Національної поліції за певних умов, набуття громадянства іноземної держави.

Заборони, встановлені законами України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» [6] та «Про запобігання корупції» [4], охоплюють заборону відкривати та мати рахунки, зберігати готівкові грошові кошти та цінності в іноземних банках, розташованих за межами України, володіти або користуватися іноземними фінансовими інструментами, отримувати подарунки у зв'язку з службовим становищем, виїжджати у відрядження за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб, іноземних держав, займатися підприємницькою діяльністю особисто або через довірених осіб, іншою оплачуваною діяльністю, за винятком творчої, наукової або викладацької, купувати цінні папери, за якими може бути отриманий дохід, отримувати у зв'язку з виконанням службових обов'язків винагороди в будь-яких формах (оплата проїзду та проживання, розваг, відпочинку, грошові винагороди, позики), використовувати службову інформацію не з метою виконання посадових обов'язків [9, с. 87].

Одна із класифікацій розрізняє адміністративно-правові засоби за регулюючим впливом, за видами методу правового впливу, за сферою дії, за масштабом, за програмними цілями застосування, за суб'єктами застосування. Виокремлюють засоби, які впливають на причини й умови, на поведінку зобов'язаних осіб, на діяльність поліції. За методом впливу пропонують розрізняти стимулюючі, що зобов'язують і забороняють; за програмними цілями застосування – спрямовані на виявлення, усунення та нейтралізацію причин, на попередження та припинення протиправної поведінки, на забезпечення діяльності уповноважених органів. До процесуально-правових засобів доцільно віднести нормативні, правозастосовні, реалізації права, інституційні, функціональні. З цих позицій у сфері запобігання корупції в органах Національної поліції задіяний цілий комплекс правових засобів, що охоплює засоби-встановлення і засоби-діяння [8, с. 90].

Основним недоліком антикорупційних стандартів вважається їх узагальнений характер. Кожен структурний підрозділ має свій комплекс специфічних завдань, а отже, і форми їх вирішення. З огляду на складну структурну організацію поліції, доволі складно піддати комплексному аналізу всю сукупність форм, які застосовуються у її діяльності. При затвердженні антикорупційних стандартів певною мірою були враховані особливості служби в органах Національної поліції, але не були

враховані особливості служби в різних підрозділах і службах Національної поліції. Необхідно варіювати зміст адміністративних стандартів залежно від специфіки діяльності поліцейських різних категорій, служб і підрозділів.

Отже, адміністративно-правові засоби запобігання корупції в органах Національної поліції – це система правових заходів, яка охоплює антикорупційні стандарти, заходи відповідальності за порушення вимог антикорупційних стандартів, стимули та заохочення, адміністративні процедури, що забезпечують реалізацію матеріальних засобів, дисциплінарне адміністративно-юрисдикційне провадження. Адміністративно-правові засоби запобігання корупції в органах Національної поліції утворюють правовий режим, який є спеціальним щодо більш загального адміністративно-правового режиму державної служби та може бути охарактеризований як ординарний, постійно діючий, переважно заборонний адміністративно-правовий режим запобігання корупції в органах Національної поліції.

Список використаних джерел

1. Лупало О. А., Яценко Т. О. Порядок формування антикорупційної політики в Україні: нотатки до наукової дискусії. *Журнал східноєвропейського права*. 2020. № 72. С. 38-45.
2. Луговий В.О. Адміністративно-правовий механізм запобігання правопорушенням, пов'язаним з корупцією, що вчиняються поліцейськими. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 281 с.
3. Заяць Н. Сутнісна характеристика правових засобів у механізмі правового регулювання. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 12. С. 202-205.
4. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.
5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.
6. Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб : Закон України від 23.03.2017 р. № 1975-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 14. Ст. 159.
7. Гейц О. О. Публічно-правовий механізм протидії корупції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2019. 305 с.
8. Гурковський М.В. Адміністративно - правові засоби запобігання корупції в органах Національної поліції. Соціально-правові студії. 2020. Випуск 4 (10). С. 87-93.
9. Шатрава С.О. Адміністративно - правовий механізм запобігання корупції в органах Національної поліції. Судова та слідча практика в Україні. 2018. № 6. с. 86-91.